

*До разової спеціалізованої вченої ради
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ*

ВІДГУК

рецензента доктора юридичних наук, професора Собакаря Андрія Олексійовича на дисертаційне дослідження Лося Богдана Юрійовича на тему: «Кримінально-правова характеристика притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії з права за спеціальністю 081 Право

Актуальність теми. Актуальність роботи відповідає спеціальності наукового пошуку. Україна перебуває на шляху розбудови демократичної держави та формування правових засад громадянського суспільства. Правова система будь-якої держави закріплює життєво важливі для всього суспільства вимоги, у тому числі, щодо протидії кримінальним правопорушенням проти правосуддя. Не забуваємо, що особливої актуальності темі надає визвольна війна від російських агресорів, в ході якої правоохоронні органи України протидіють як внутрішнім, так й зовнішнім загрозам.

На початку своєї роботи Б.Ю. Лось стверджує: «Процес побудови правової та демократичної держави, що відбувається на сьогодні в Україні, вимагає того, щоб посадові особи, зокрема й працівники правоохоронних органів, які беруть участь у кримінальному судочинстві, неухильно дотримувались норм законів, особливо тих, що стосуються забезпечення прав людини.

У цьому контексті важливим є кримінально-правовий захист невинних осіб від посягань слідчих, прокурорів та інших уповноважених осіб на їх особисту недоторканість шляхом притягнення до кримінальної відповідальності за кримінально протиправні діяння, котрих вони не вчиняли. Тому існування у вітчизняному кримінальному законодавстві статті 372 КК України, що передбачає відповідальність за притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності, виглядає цілком

обґрунтованим». Це свідчить про виняткову актуальність обраної теми дослідження.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що у даному дослідженні здійснено кримінально-правову характеристику притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності з урахуванням останніх змін до кримінального та кримінально-процесуального законодавства, а також реформи статусу органів прокуратури, на підставі чого, зокрема:

вперше:

- пропонується доповнити ч.2 ст. 372 КК України такою кваліфікуючою ознакою, як «притягнення завідомо невинуватої особи до кримінальної відповідальності за вчинення нею кримінальних правопорушень, у разі вчинення яких не застосовуються строки давності»;

- зроблено висновок, що вживання терміну «обвинувачення» у тексті ч.2 ст. 372 КК України свідчить, що моментом закінчення діянь, передбачених у цій нормі є не момент ознайомлення завідомо невинуватої особи з письмовим повідомленням про підозру, а момент складання обвинувального акту про вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину уповноваженою на це особою (дізнавачем, слідчим або прокурором), тобто висунення обвинувачення у вчиненні тяжкого або особливо тяжкого злочину. А до цього моменту, тобто з часу повідомлення про підозру, навіть у вчиненні тяжкого або особливо тяжкого злочину, дії винних осіб підпадають під кваліфікацію за ч.1 ст.372 КК України.

- обґрунтовано доцільність заміни словосполучення «докази обвинувачення» на «фальсифікація у кримінальному провадженні» у диспозиції ч.2 ст. 372 КК України, для узгодження цього поняття з тим, що використовується у ч. 1 ст. 84 КПК України, а також усунення подвійного вживання одного і того саме терміну в тексті кримінально-правової норми;

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що результати конкурсної наукової роботи можуть бути використані у:

- *правотворчості* — для вдосконалення законодавства у частині кримінальної відповідальності за притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності;

- *правозастосовній діяльності* — для підвищення ефективності діяльності правоохоронних органів у частині кваліфікації кримінальних правопорушень проти правосуддя;

- *науково-дослідній роботі* — для подальших досліджень у галузях кримінального права та кримінології щодо кримінально-правової та кримінологічної характеристики притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності;

- *навчальному процесі* — для здобувачів вищої освіти при викладанні навчальних дисциплін «Актуальні проблеми застосування кримінального права», «Кримінальне право», «Кримінально-правова кваліфікація» та «Кримінологія».

Відповідність дисертації встановленим вимогам. За змістом дисертаційна робота, представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії, повністю відповідає спеціальності 081 «Право» (08 – Право).

Дискусійні положення та зауваження щодо дисертації.

1. Метою дослідження автор проголосив з'ясування кримінально-правової характеристики складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 372 КК України, та розробка на цій основі відповідних пропозицій щодо вдосконалення КК України і практики його застосування. Що ж тоді автор включає у саму кримінально-правову характеристику — тільки елементи складу злочину чи щось ще?

2. На мою думку, автору слід було б більше приділити уваги проєкту КК України, що розробляється робочою групою під керівництвом Юрія Васильовича Бауліна. Більш того, пропозиції по удосконаленню ст. 372 КК України потрібно було б як мінімум направити на сайт, де міститься вказаний проєкт та результати його обговорення. Це ж у повній мірі стосується актів впровадження результатів дисертаційного дослідження.

На підставі викладеного можна зробити висновок, що дисертаційне дослідження **Лося Богдана Юрійовича на тему: «Кримінально-правова характеристика притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності»** є завершеною працею, містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для науки кримінального права, відповідає вимогам спеціальності 081 «Право» та вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, а її автор заслуговує на присудження йому ступеня доктора філософії з права.

Рецензент:

**Завідувач кафедри
адміністративного права та процесу
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
доктор юридичних наук, професор**

 Андрій СОБАКАРЬ

Підпис Собакаря А.О. засвідчую:

**Проректор
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
доктор юридичних наук, професор
заслужений діяч науки і техніки України**

 Олександр ЮНІН